

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Kuchynky a soudců JUDr. Václava Roučky a Mgr. Jaroslava Škopka v právní věci **žalobce: K.B.**, státní příslušnost Íránská islámská republika, *zastoupeného Mgr. Petrem Václavkem, advokátem, se sídlem Praha 1, Opletalova 25*, proti **žalované: Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem Praha 4, náměstí Hrdinů 1634/3, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne **31. 8. 2015, čj. MV-70897-3/SO-2015**,

t a k t o :

- I. **Rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 31. 8. 2015, čj. MV-70897-3/SO-2015, a usnesení Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 23. 3. 2015, čj. OAM-20542-19/TP-2014, se zruší a věc se vrátí k dalšímu řízení žalované.**
- II. **Žalovaná je povinna nahradit žalobci náklady řízení ve výši 12.228,- Kč k rukám zástupce žalobce Mgr. Petra Václavka, advokáta, do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.**

O d ů v o d n ě n í :

[I] Předmět řízení

Žalobce se žalobou ze dne 29. 9. 2015 domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 31. 8. 2015, čj. MV-70897-3/SO-2015, jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a bylo potvrzeno usnesení Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 23. 3. 2015, čj. OAM-20542-19/TP-2014, na základě kterého bylo správní řízení o žalobcově žádosti o povolení k trvalému pobytu, vedené na základě § 66 odst. 1 písm. b) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů,

ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*zákon o pobytu cizinců*“), zastaveno podle § 66 odst. 1 písm. c) zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*správní řád*“). Žalobce v žalobě požadoval rovněž přiznání náhrady nákladů řízení.

[III] Žaloba

Žalobce byl přesvědčen, že žalovaný správní orgán porušil zásadním způsobem povinnosti odvolacího orgánu, jeho rozhodnutí odporovalo požadavkům obsaženým v § 68 odst. 3 správního řádu definujícím požadavky na odůvodnění rozhodnutí správních orgánů, a zároveň bylo v rozporu s požadavky na činnost odvolacího orgánu, zejména tedy § 89 odst. 2 správního řádu. Zároveň žalobce namítal, že nebyl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, jak vyžaduje § 3 správního řádu. Při vydání rozhodnutí v obou stupních měla být dle žalobce tvrzení správními orgány zásadním způsobem porušena ustanovení definující podmínky pro výkon jejich činnosti, zejména tedy § 2 odst. 3, 4 správního řádu.

Žalobce uvedl, že správní řízení o žádosti žalobce bylo zastaveno s ohledem na skutečnost, že žalobce nedoložil správním orgánem požadované náležitosti, tedy řečí zákona neodstranil podstatné vady žádosti. Žalobce byl přitom přesvědčen, že správní orgán postupoval v řízení zcela v rozporu se zákonem, přičemž pochybení správního orgánu žalovaného spočívalo především v tom, že aproboval pochybení správního orgánu prvního stupně, když potvrdil jeho nezákonné rozhodnutí. V tomto ohledu žalobce poukázal zejména na nedostatečné vypořádání odvolacích námitek, které správní orgán žalovaný vůbec nereflektoval ve svém rozhodnutí, přičemž náležité vypořádání se s odvolacími námitkami představuje zcela klíčovou část rozhodnutí odvolacího správního orgánu.

Žalobce dále sdělil, že samozřejmě v řízení o vydání povolení k pobytu nijak nezastíral, že aktuálně nebyl schopen doložit výpis z domovské vlasti. Správní orgán sice zjišťoval podstatné skutečnosti, když se dokonce dotázal, zda je možné potřebný doklad získat, a odkázal i na cestu, kterou toho lze dosáhnout. Žalobce však oponoval, že i tato cesta vyžaduje i návštěvu velvyslanectví, kterou nemůže podstoupit. Tato situace byla správnímu orgánu rovněž známa a při čistě formalistickém pohledu na věc se situace mohla zdát jasná: žalobce nepředložil doklad, nedodal tedy jednu z náležitostí. Na druhé straně považoval žalobce za nutné připomenout, že český právní systém není čistě formalistickým, nýbrž preferuje materiálně-právní přístup, což je ostatně vyjádřeno v základních zásadách činnosti správních orgánů. Je pak také nutné přizpůsobovat rozhodovací činnost orgánů veřejné moci této zásadě a těmto principům a v případě nutnosti se i odchýlit od doslovného znění zákona ve jménu spravedlnosti rozhodování.

V žalobě bylo dále uvedeno, že Ústavní soud ve své konstantní judikatuře již mnohokrát konstatoval, že netoleruje orgánům veřejné moci a především obecným soudům formalistický postup za použití v podstatě sofistikovaného odůvodňování zřejmé nespravedlnosti. Zdůraznil přitom mj., že obecný soud není absolutně vázán doslovným zněním zákona, nýbrž se od něj smí a musí odchýlit, pokud to vyžaduje účel zákona, historie jeho vzniku, systematická souvislost nebo některý z principů, jež mají svůj základ v ústavně konformním právním řádu jako významovém celku, a že povinnost soudů nalézat právo neznamená pouze vyhledávat přímé a výslovné pokyny v zákonném textu, ale též povinnost

zjišťovat a formulovat, co je konkrétním právem, i tam, kde jde o interpretaci abstraktních norem a ústavních zásad (srov. např. nález sp. zn. Pl. ÚS 21/96, Sbírka nálezů a usnesení Ústavního soudu, svazek 7, nález č. 13, nebo nález sp. zn. 19/98, Sbírka nálezů a usnesení Ústavního soudu, svazek 13, nález č. 19). Při výkladu a aplikaci právních předpisů nelze opomíjet jejich účel a smysl, který není možné hledat jen ve slovech a větách toho kterého předpisu, ve kterém jsou vždy přítomny i principy uznávané demokratickými právními státy. Ústavní soud dále považuje za samozřejmé a určující pro nalézání práva, že je vždy nezbytné vycházet z individuálních rozměrů každého jednotlivého případu, které jsou založeny na zjištěných skutkových okolnostech. Mnohé případy a jejich specifické okolnosti mohou být – jako v dané věci – značně komplikované a netypické; to však nevyvazuje orgány veřejné správy či obecné soudy z povinnosti udělat vše pro spravedlivé řešení, jakkoliv se to může jevit složité.

Ve věci tzv. přepjatého formalismu již rozhodoval v souladu s výše uvedenými názory taktéž Nejvyšší správní soud. Ten již dříve uvedl (viz usnesení rozšířeného senátu ze dne 12. 10. 2004, čj. 5 Afs 16/2003-56), že „(...) *přepjatý formalismus při posuzování náležitosti žaloby ve správním soudnictví – a stejně tak i jakýchkoliv jiných procesních úkonů účastníků řízení – naprosto neodpovídá principu materiálního právního státu, ale ani samotnému poslání soudnictví. Primárním účelem soudní ochrany obecně je poskytování ochrany subjektivním právům, a pokud jde o správní soudnictví zvláště, potom subjektivním právům veřejným; tato ochrana musí být skutečná a spravedlivá. Soudy jsou nezávislé a nestranné státní orgány, které usilují o nalezení spravedlnosti rozhodováním v konkrétních věcech a které nemohou odmítnout zabývat se určitou věcí ze zcela formálních či spíše formalistických důvodů, ale pouze z takových příčin, které poskytování soudní ochrany skutečně vylučují; jiný přístup by byl stěží ústavně-konformní a znamenal by odepření spravedlnosti. Právo na spravedlivý proces je jedním ze základních práv, které má každý vůči státu, a které mu garantuje nejen Listina základních práv a svobod, ale též Úmluva o ochraně lidských práv a základních svobod. Meze práva na spravedlivý proces stanoví jednotlivé procesní řády (např. náležitosti žaloby, lhůta pro její podání, procesní podmínky), při jejichž výkladu je v souladu s čl. 4 odst. 4 Listiny základních práv a svobod nezbytné šetřit jejich podstaty a smyslu a nezneužívat je k jiným účelům, než pro které byla stanovena.*“

Žalobce byl přesvědčen, že v jeho případě bylo rozhodováno právě v rozporu s výše uvedenými principy a jeho žádost byla posouzena v rozporu s nimi. Správnímu orgánu tak byly dobře známy všechny okolnosti řešeného případu a zejména pak fakt, že se žalobce nemůže vrátit do domovské země. Pokud tato skutečnost správnímu orgánu známa nebyla, tím spíše měl správní orgán přistoupit k provedení výslechu, který žalobce navrhoval. Žalobce tak evidentně nikoliv nechtěl, nýbrž, v důsledku objektivních na jeho vůli nezávislých okolností, nebyl schopen splnit podmínku, jejíž nesplnění mu bylo vytýkáno. Za těchto okolností by však měl správní orgán postupovat v souladu s výše nastíněnými kritérii a stanovisky zaujímanými Ústavním soudem, zohlednit tyto mimořádné okolnosti a v řízení postupovat tak, aby bylo nalezeno spravedlivé řešení v souladu s principy materiální pravdy. Je totiž evidentní, že žalobce nemůže danou podmínku v současné době splnit.

Dle žalobcova názoru se však správní orgány nesnažily najít řešení spravedlivé, nýbrž řešení nejjednodušší. Takové řešení však neodpovídá požadavkům na postup správních

orgánů, zejména pak požadavků na tzv. dobrou správu. Rozhodnutí správního orgánu tedy sice vypadá formálně správně, avšak při posouzení okolností, kdy tedy žádosti účastníka řízení není vyhověno, neboť nepředložil výpis rejstříku trestů z domovského státu, a tento si nemůže opatřit, neboť mu reálně hrozí uvěznění a možná i další postihy, které jsou v domovském státě velice kruté.

Žalobce navíc poukázal na skutečnost, že zastavení řízení dle § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu není možné z jakéhokoli důvodu, respektive tedy při neodstranění jakýchkoli vad žádosti, ale pouze v případě neodstranění podstatných vad žádosti. Správní orgán přitom ve svém rozhodnutí nikde nezmínil, proč zrovna danou vadu považuje za podstatnou, čímž byly porušeny zásady právní jistoty. Doložení výpisu z rejstříku trestů domovského státu je samozřejmě potřeba s ohledem na bránění veřejného zájmu na ochraně před zločinností. Je nicméně samozřejmě nutno k požadavku přistupovat střízlivě a náležitě hodnotit všechna podstatná hlediska. To se týká zejména případů, kdy si cizinec nemůže tento opatřit z objektivních důvodů, přičemž by měla být zkoumána a náležitě posuzována zejména u cizinců přicházejících z nedemokratických režimů, kdy získání takového dokladu v případě žalobce je spojeno i s možnou újmou na lidských právech a svobodách. Navíc žalující strana zdůraznila, že nelze přehlížet ani nízký věk žalobce, kdy nelze očekávat, že by, při přihlédnutí ke zdravému rodinnému zázemí, bylo na straně žalobce reálné předchozí odsouzení. Nebylo pak zřejmé, proč by nepředložení výpisu z příslušné evidence, které navíc není možné, mělo bránit pokračování v řízení. Žalobce proto opětovně odkázal na nepřiměřeně formalistický postup správních orgánů, které trvaly na předložení výpisu z evidence domovského státu, ačkoliv to jistě nebylo nezbytné, navíc v situaci, kdy si jej žalobce pro možnou újmu na svých právech nemůže obstarat sám.

Konečně, žalobce namítl nedostatečně zjištěný stav věci ze strany správního orgánu prvního stupně a nedostatečné, respektive žádné, vypořádání odvolací námítky, pokud jde o provedení účastnického výslechu žalobce. Žalobce se opakovaně dožadoval provedení výslechu účastníka řízení, zcela běžného důkazního prostředku, který je běžně správním orgánem používán, když chtěl prokázat, proč nemůže získat potřebný doklad a proč je tedy na místě netrvat na doložení zmíněné náležitosti. Správní orgán prvního stupně pochybil a zjevně postupoval v rozporu s § 52 správního řádu, když tento důkaz neprovedl ani nijak nezdůvodnil, proč od jeho provedení upustil, správní orgán žalovaný pak pochybil, když se vůbec nezabýval uplatněnou žalobní námitkou, pokud právě i neprovedení účastnického výslechu, při kterém se měl žalobce v úmyslu vyjádřit blíže ke své situaci.

S ohledem na výše uvedené byl žalobce toho názoru, že napadené rozhodnutí, stejně jako řízení, které předcházelo jeho vydání, je zatíženo nezákonností, a proto navrhl, aby příslušný soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

[III] Vyjádření žalované

Žalovaná navrhla zamítnutí žaloby, když uvedla, že napadené rozhodnutí nebylo v rozporu s § 2 odst. 3 a 4, § 3, § 68 odst. 3 a § 89 odst. 2 správního řádu. Žalovaná konstatovala, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu se správním řádem, neboť okolnosti případu byly dostatečně zhodnoceny. K žalobnímu bodu, týkajícímu se postupu

správních orgánů v rozporu s principy právního státu, žalovaná odkázala na odůvodnění rozhodnutí ze dne 31. 8. 2015, čj. MV-70897-3/SO-2015, kde se otázce postupu správních orgánů obsáhle věnovala na straně 4. Dále uvedla, že doklad obdobný výpisu z evidence Rejstříku trestů jako podklad k posouzení trestní zachovalosti vydaný státem, jehož je cizinec státním občanem, je v souladu s § 70 odst. 2 písm. e) zákona o pobytu cizinců povinnou náležitostí žádosti. V absenci tohoto dokladu shledala žalovaná onu podstatnou vadu žádosti, tudíž odmítla žalobcův názor, že v napadeném rozhodnutí nezmínila, o jakou podstatnou vadu se jedná. Žalovaná byla toho názoru, že postupovala zcela v souladu se zákonem o pobytu cizinců, což žalovaná doplnila tím, že žalobce nepodléhal žádné výjimce, která by ho z doložení dokladu obdobného výpisu z Rejstříku trestů ze země původu vymezovala.

S posledním žalobním bodem, ve kterém bylo žalované vytýkáno, že se nijak nevypořádala s odvolacími námitkami týkajícími se neprovedení účastnického výslechu žalobce, žalovaná rovněž nesouhlasila. Opět odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí, kde na straně 4 dostatečně vysvětlila, proč nevyhověla návrhu žalobce provést účastnický výslech. Nad rámec výše uvedeného žalovaná odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 3. 2007, čj. 3 As 32/2006-52, ve kterém se kasační soud vyjádřil v tom smyslu, že *„záleží na správním orgánu, v jakém rozsahu bude zjišťovat skutkový stav. Provedení důkazu navrženého účastníkem tak může správní orgán odmítnout, je-li takový důkaz nadbytečný.“* Nakonec žalovaná konstatovala, že je toho názoru, že nebylo porušeno ani § 52 správního řádu, ani § 3 téhož zákona.

[IV] Posouzení věci soudem

Řízení ve správním soudnictví je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen *„soudní řád správní“* nebo *„s. ř. s.“*).

Podle § 75 odst. 1 soudního řádu správního soud při přezkoumání rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Podle § 75 odst. 2 soudního řádu správního věty první soud přezkoumá napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů.

Soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

IV.1 Přepjatý formalismus

Žalobce namítal, že správní orgán postupoval čistě formalistickým, resp. přepjatě formalistickým, způsobem a v rozporu s požadavkem na spravedlivé řešení a zásadou materiální pravdy, když zohlednil pouze nepředložení dokladu, tj. nedodání jedné z náležitostí, a naopak nevzal v potaz mimořádné okolnosti případu, tedy že se žalobce nemůže vrátit do své domovské země.

Zdejší soud se s tímto názorem neztotožnil. Ustanovení § 70 odst. 2 zákona o pobytu cizinců stanoví následující:

„Cizinec je povinen k žádosti o povolení k trvalému pobytu předložit

- a) fotografie,*
- b) cestovní doklad,*
- c) doklad potvrzující účel pobytu na území, například rodný list, oddací list nebo jinou listinu dokládající příbuzenský vztah, doklad o tom, že cizinec byl v minulosti státním občanem České republiky; to neplatí, jde-li o cizince, který žádá o povolení k trvalému pobytu podle § 68,*
- d) doklad o zajištění prostředků k trvalému pobytu na území (§ 71 odst. 1); to neplatí, jde-li o cizince, který žádá o povolení k trvalému pobytu podle § 67 nebo jde-li o cizince podle § 87, který žádá o povolení k trvalému pobytu po dosažení věku 18 let z důvodu podle § 66 odst. 1 písm. a),*
- e) doklad obdobný výpisu z evidence Rejstříku trestů jako podklad k posouzení trestní záchovalosti (§ 174) vydaný státem, jehož je cizinec státním občanem nebo v němž má trvalé bydliště, jakož i státy, v nichž cizinec v posledních 3 letech pobýval nepřetržitě po dobu delší než 6 měsíců, nebo čestné prohlášení v případě, že tento stát takový doklad nevydává; tato povinnost se nevztahuje na cizince mladšího 15 let a na cizince staršího 15 let, jemuž bylo uděleno vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území nebo povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území, jemuž byla udělena doplňková ochrana podle zvláštního právního předpisu, nebo který žádá o povolení k trvalému pobytu podle § 67; cizinec, který žádá o povolení k trvalému pobytu podle § 68 odst. 1, nebo, jde-li o cizince podle § 87, který žádá o povolení k trvalému pobytu po dosažení věku 18 let z důvodů podle § 66 odst. 1 písm. a), je povinen předložit doklad obdobný výpisu z evidence Rejstříku trestů, je-li o to požádán,*
- f) doklad o zajištění ubytování na území (§ 71 odst. 2),*
- g) souhlas rodiče, popřípadě jiného zákonného zástupce nebo poručníka, s trvalým pobytem dítěte na území, pokud nejde o společné soužití rodiny s tímto rodičem, zákonným zástupcem nebo poručníkem; to neplatí, pokud cizinec prokáže, že tento doklad nemůže z důvodů na jeho vůli nezávislých předložit nebo pokud již dítě pobývá na území,*
- h) doklad prokazující požadovanou znalost českého jazyka vydaný školou, která je uvedena v seznamu škol oprávněných provádět zkoušky znalosti českého jazyka stanoveném vyhláškou Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy (§ 182a odst. 2), není-li dále stanoveno jinak.“*

Z formulace vyplývá, že všechny tyto přílohy, pokud se neuplatňuje žádná z výjimek, musí být doloženy spolu s žádostí; tento výčet je kumulativní. Správní orgán musí striktně dodržovat ustanovení zákona, které mu nedává žádný prostor k úvaze o tom, které podklady bude požadovat k žádosti. Ze správního spisu je patrné, že správní orgán postupoval tak, aby všechny tyto podklady získal. Proto nedošlo k porušení obecných principů zakazujících přepjatý formalismus, jak jsou zakotvené v judikatuře Ústavního soudu nebo v usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 10. 2004, čj. 5 AfS 16/2003-56, na které žalobce ve své žalobě odkazuje. Proto soud neshledal tuto námitku důvodnou.

IV.2 Chybějící doklad jako podstatná vada žádosti

Žalobce dále namítal porušení zásady právní jistoty, neboť zastavení řízení dle § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu není možné z jakéhokoliv důvodu, ale pouze v případě neodstranění podstatných vad žádosti. Správní orgán přitom ve svém rozhodnutí nikde nezmínil, proč zrovna danou vadu (chybějící doklad obdobný výpisu z evidence Rejstříku trestů) považuje za podstatnou a bránící pokračování v řízení, a to bez ohledu na individuální situaci žalobce.

Soud se přiklonil k názoru žalované uvedenému ve vyjádření k žalobě, tedy že požadovaný doklad je povinnou náležitostí žádosti a jeho absence představuje podstatnou vadu. K tomu lze odkázat i na správní spis, kdy žalobce byl poučen o důsledcích nedoložení (tj. zastavení řízení) ve výzvě k odstranění vad žádosti ze dne 9. 12. 2014. Proto soud neshledal tuto námitku důvodnou.

IV.3 Neprovedení účastnického výsledku

K námitce nedostatečně zjištěného stavu věci ze strany správního orgánu prvního stupně a nevypořádání se s odvolací námitkou týkající se provedení účastnického výsledku žalobce, soud uvádí následující.

Podle § 51 odst. 1 správního řádu k provedení důkazů „*lze užít všech důkazních prostředků, které jsou vhodné ke zjištění stavu věci a které nejsou získány nebo provedeny v rozporu s právními předpisy. Jde zejména o listiny, ohledání, svědeckou výpověď a znalecký posudek.*“ Na základě ustanovení § 52 správního řádu „*účastníci jsou povinni označit důkazy na podporu svých tvrzení. Správní orgán není návrhy účastníků vázán, vždy však provede důkazy, které jsou potřebné ke zjištění stavu věci.*“

Ze správního spisu vyplývá, že žalobce navrhoval provést účastnický výsledek dle § 169 odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Poprvé se tak stalo v podání ze dne 3. 2. 2015, dále ve vyjádření účastníka řízení k podkladům pro vydání rozhodnutí ze dne 26. 2. 2015. Rovněž v doplněném odvolání datovaném dne 31. 3. 2015 žalobce neprovedený výsledek zmínil.

Žalobce uvedl, že z objektivních důvodů, a to zejména s ohledem na svoji státní příslušnost, není schopen zajistit doklad obdobný výpisu z evidence rejstříku trestů vydaný státem, jehož je občanem, tj. Íránskou islámskou republikou, která mu tento doklad nevydává. Nato navrhl svůj účastnický výsledek k prokázání potřebných skutečností. Na neprovedení účastnického výsledku upozornil žalobce již ve svém vyjádření k podkladům pro vydání rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu. Ten to však nereflektoval, když sice ve svém rozhodnutí zmínil podání, ve kterém byl návrh učiněn, avšak s návrhem se nijak nevypořádal.

Žalobce v doplnění odvolání opětovně odkazoval na podání ze dne 3. 2. 2015 a odvolání odůvodnil mimo jiné tím, že neprovedením účastnického výsledku a nevypořádáním se s návrhem žalobce zatížil správní orgán I. stupně své rozhodnutí závažnou vadou, která měla vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí.

Po posouzení správního spisu soud shledal, že argumentace žalované, obsažená v napadeném rozhodnutí, již se žalovaná vypořádala s odvolací námitkou žalobce, nemůže obstát. V rozhodnutí prvoinstančního správního orgánu totiž není návrh na provedení účastnického výsledku nijak vypořádán a tvrzení žalované, že správní orgán I. stupně neshledal za nutné s odvolatelem provést účastnický výslech a že se k oběma vyjádřením žalobce na straně 2 a 3 svého rozhodnutí vyjádřil, neodpovídá obsahu tohoto rozhodnutí.

Správní orgán I. stupně ve svém rozhodnutí mj. uvedl: „Dne 3. 2. 2015 bylo správnímu orgánu doručeno vyjádření zmocněného zástupce žadatele, č. j. OAM-20542-14/TP-2014, ve kterém se uvádí, že „žadatel není z objektivních důvodů a to zejména s ohledem na svoji státní příslušnost schopen zajistit doklad obdobný výpisu z evidence Rejstříku trestů vydaný státem, jehož je občanem, neboť se jedná o státního příslušníka Íránské islámské republiky, která mu tento doklad nevydá.“ Správní orgán podotýká, že z jemu dostupných informací o způsobu vydávání dokladů obdobných výpisu z evidence Rejstříku trestů občanům Íránské islámské republiky vyplývá, že takový doklad je vydáván osobám starším 18 let. Osoby, které o takový doklad žádají mimo území Íránské islámské republiky, podají žádost prostřednictvím Velvyslanectví Íránské islámské republiky, kdy tato je dále postoupena Ministerstvu zahraničních věcí Íránské islámské republiky a jeho prostřednictvím kanceláři Interpolu. Uvedený doklad je poté vystavený v anglickém jazyce a žadatel jej obdrží prostřednictvím Velvyslanectví Íránské islámské republiky v příslušné zemi. Vystavený doklad má mezinárodní platnost. S ohledem na výše uvedené, a to především věk žadatele (19 let), je zřejmé, že žadateli lze takový doklad vystavit. Správní orgán k této skutečnosti z veřejně přístupného webového portálu Velvyslanectví Íránské islámské republiky v České republice zjistil, že toto velvyslanectví má běžné konzulární dny a je veřejnosti zcela přístupno. Ani z této skutečnosti tedy nevyplývá, že by žadateli nebylo možno takový doklad vystavit, respektive si o něj nemohl z území České republiky zažádat. Správnímu orgánu ani nebyl prostřednictvím žadatele předložen žádný doklad z tohoto velvyslanectví, který by prokazoval, že o vydání dokladů obdobným výpisu z evidence Rejstříku trestů občanům Íránské islámské republiky není možné jeho prostřednictvím zažádat. Dne 3. 3. 2015 bylo správnímu orgánu doručeno další vyjádření zmocněného zástupce žadatele, ve kterém se uvádí, že vyjádření k doložení dokladu obdobnému výpisu z evidence Rejstříku trestů bylo poskytnuto již v jeho předchozím vyjádření ze dne 3. 2. 2015. Žádné jiné informace k tomuto dokladu ani doklad samotný doloženy do současnosti nebyly.“

Z toho vyplývá, že správní orgán sice konstatoval postup vedoucí k dosažení vydání potřebného dokladu, ale o návrhu na provedení účastnického výsledku se ani nezmiňoval a nezdůvodnil případně, proč jej neprovedl. Dále soud shledal, že výše citovaná ustanovení § 51 odst. 1 a § 52 správního řádu zaprvé obsahují demonstrativní výčet důkazních prostředků, mezi nimi také účastnický výslech, a zadruhé ukládají účastníku řízení navrhnout důkazy. To žalobce před správním orgánem provedl, avšak ten se jeho návrhem nezabýval.

Soud odkazuje na dřívější rozsudek zdejšího soudu ze dne 15. 7. 2015, čj. 57A 75/2014-52, kde byl výslech považován nejen za zcela standardní, ale rovněž za podstatný

úkon ve správním řízení. Tamtéž zdejší soud dovodil, že „[p]rovedení výsledku žadatele o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu je podstatným úkonem ve správním řízení, neboť v průběhu výsledku dostává žadatel možnost přednést svá tvrzení ohledně věci samé, tj. uvést skutečnosti dokládající splnění všech podmínek pro prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu [...] Procesní pochybení správních orgánů mohlo mít vliv na zákonnost napadeného rozhodnutí, neboť nebylo-li žalobci umožněno uvést skutečnosti dokládající splnění všech podmínek pro prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, [...] je předčasné dospět k závěru, že žalobce tyto skutečnosti netvrdil, neprokázal a správními orgány rozporované skutečnosti nevyvrátil.“. Totéž nepochybně platí i pro žádost o povolení k trvalému pobytu.

Nad rámec již uvedeného je soud toho názoru, že správní orgán rovněž porušil žalobcovo právo na spravedlivý proces, konkrétně právo být slyšen, které je zakotveno v čl. 38 odst. 2 v Listině základních práv a svobod. Soud na základě uvedeného shledal, že námitka je důvodná.

Na okraj by soud chtěl poznamenat, že v krajním případě je zde také nebezpečí porušení čl. 3 Evropské úmluvy o lidských právech, který stanoví, že nikdo nesmí být mučen nebo podrobován nelidskému či ponižujícímu zacházení anebo trestu. Žalobce v průběhu správního řízení v doplněném odvolání ze dne 31. 3. 2015 uvedl, že by při své žádosti o vydání požadovaného dokladu mohl být bezprostředně ohrožen, a to právě s ohledem na jeho státní příslušnost k Íránské islámské republice. Správní orgán se během řízení nezabýval nebezpečím, které by mohlo hrozit žalobci v případě, že by se osobně dostavil na Velvyslanectví Íránské islámské republiky. Správní orgán by po provedení účastnického výsledku mohl zjistit, zda žalobci opravdu hrozí reálné nebezpečí ze strany domovského státu či nikoliv, a podle toho jednat.

[V] Rozhodnutí soudu

Vzhledem k tomu, že žaloba byla důvodná, soud napadené rozhodnutí zrušil bez jednání [v souladu s § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s.] pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mělo za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. S ohledem na zrušení napadeného rozhodnutí soud současně vyslovil, že se věc vrací žalované k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Správní orgán je v dalším řízení vázán právním názorem, který soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Vzhledem k tomu, že vytýkaných procesních pochybení se primárně dopustil prvoinstanční správní orgán, soud zrušil i jeho rozhodnutí ze dne 23. 3. 2015, čj. OAM-20542-19/TP-2014 (§ 78 odst. 3 s. ř. s.).

[VI] Náklady řízení

Žalobce, který měl ve věci plný úspěch, má podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. proti žalovanému správnímu orgánu, který ve věci úspěch neměl, právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení před soudem ve výši **12.228,- Kč**, skládající se ze zaplacených

soudních poplatků za žalobu (ve výši 3.000,- Kč) a za návrh na přiznání odkladného účinku žalobě (ve výši 1.000,- Kč) a dále z odměny advokáta za dva úkony právní služby v plné výši, tj. po 3.100,- Kč/úkon, a z náhrady hotových výdajů za dva úkony právní služby po 300,- Kč/úkon podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d) a § 13 odst. 1 a 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“). Za úkony právní služby oceněné plnou výší se považují převzetí a příprava zastoupení a podání žaloby. Odměna advokáta a náhrada advokáta byly navýšeny o částku 1.428,- Kč odpovídající dani, kterou je advokát povinen z odměny a z náhrad odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Ke splnění povinnosti nahradit náklady řízení bylo žalované určeno platební místo podle § 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. a stanovena pariční lhůta podle § 160 odst. 1 část věty za středníkem o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s. (s přihlédnutím k možnostem žalovaného tuto platbu realizovat).

P o u č e n í : *Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud (§ 12 odst. 1, § 102, § 106 odst. 2 a 4 s. ř. s.).*

V Plzni dne 28. února 2017

JUDr. PhDr. Petr Kuchynka, Ph.D., v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení: Martina Kerberová